

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata 30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po naročitoj tarifi.

GOD. VI BROJ 34
ŠIBENIK, 25 kolovoza 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa uredništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

Željezni pijetlovi

Još ima kuća, osobito na selu, koje na krovovima imaju željezni pijetao. Ti pijetlovi pokazuju smjer vjetra. Jer svaki zračni dašak pokrene ih u smjeru kojim vjetar ide. Tako su oni gospodarima i prolaznicima sigurni znak otkud vjetar duše.

Dok se ti željezni pijetlovi sve manje viđaju na krovovima, sve više se množe u životu. Naći ćete ih na ulici, u uredima, na službenim položajima, za uredničkim stolovima novina i revija.

Koji i kakovi su ti pijetlovi? Hodaju na dvije noge kao i oni pravi, živi pijetlovi, koji, s crvenom krestom na glavi, čeprću po seoskim dvorištima i ključaju otpale mrvice kruha. Samo što oni idu uspravno i ponosno i, mjesto crvene kreste, nose na glavi svijetle blistave cilindre, a katkada jednostavne šešire i kape.

Željezni pijetlovi na krovovima, koje pokreće svaki vjetar, to je ona vrsta ljudi koji nemaju ni svojih misli, ni svojih nazora, koji ne znaju ni što je to poštenje, ni što značaj.

Naš narod ih naziva vrtikama i prodanim dušama, a učeniji svijet beskičmenjacima i nekarakterima.

Ima vremena kada se, kao općenita pojava, posvuda pojavljuje jedna te ista zarazna bolest. Od nje onda obole i umiru tisuće i milijuni; čitava sela i gradovi.

Danas, mjesto nekadašnje kolere i kuge, hara pošast mekuštva, beznačajnosti, izdavanja dojučerašnjih nazora i uvjerenja.

Najgore je kad takvi tipovi hoće da postanu narodni predstavnici i vođe, kad se bore za prva mjesta i najviše odgovorne položaje.

Za potvrdu ovih riječi značajna je izjava koju je morao potpisati svaki kandidat za narodnog poslanika na listi bivšeg ministarskog predsjednika Bogoljuuba Jevtića. Tu izjavu donose razne novine, a glasi ovako:

»Ovim izjavljujem i jamčim svojom čašću, da ću uvek i u svima prilikama zastupati politiku, koju sada vodi predsjednik kraljevske vlade i ministar spoljnih poslova g. Boško Jevtić i da ću biti disciplinovan član grupe, koja tu politiku zastupa.

Divljaci koji nose u kosama zmijske

Besprimjerne žrtve

Ima i kod nas divljaka: ljudi divljih osjećaja i još divljijih misli. Ali ko je kada vidio divljaka koji bi u kosama gojio zmijsku?

Kod nas se boje zmijske i oni junačkog srca. Netom promilji lukavu glavu ustuknemo, kao ošinuti električnom strujom, natrag za deset koraka.

Svi nisu strašice kao mi. Ima ih koji se nimalo ne boje zmijske; koji ih, čak, nose u gustim, kuštravim kosama.

U australskoj Novoj Gvineji živi rod Papuanaca. To su ljudi koji se još, bez ikakva grizodušja, hrane čovječjom pečenkom. Kao što naši lovci preskaču širag i golet da ulove jarebicu, zeca ili kunu, tako se i Papuanci spremaju u lov na ljude susjednih plemena.

Nova Gvineja, zemlja koja je deset puta veća od naše države, a koja nema niti toliko puteva koliko jedan naš najmanji srez, puna je čudnih običaja.

Papuanac silno voli, kao ukras, čovječju lubanju. Zato oni suše i prodavaju čovječje glave kao kod nas mesari jareče ili volovske. Najdragocjenija je muška glava s kosama.

Kod njih su u velikoj cijeni i pasovi iz čovječje kože. A kažu, da je čovječja koža, kad je lijepo uređena, mekša i elastičnija od jelenje. I traje godine i godine.

Papuansko pleme ima najgušće kose na svijetu. Te su kose tako kuš-

trave i masne da mogu u njima veoma lako gojiti zmijske i škorpione. Iako su te zmijske otrovne, oni ih tako ukrote da svoje rašljaste smrtonosne jezike isplaze samo prema onomu na koga im pokažu.

Razumije se da su i Papuanci tašti. I oni poznaju ukrase koji, kako oni misle, poljepšavaju tijelo. Samo što su ti njihovi ukrasi veoma čudni. Ženska se počne kititi kad navrši godinu dana. Sama se, dok je tako mladena, ne može, ali je zato drugi „ukrašuju.“ To ukrašivanje se sastoji u okrutnom tetoviranju koje napreduje i usavršuje se sve do dvanaeste godine. Tada mora biti tetovirana od glave do pete.

Naslov ovom članku je „Besprimjerne žrtve“. Koje su, dakle, te žrtve? — To su katolički misionari koji i tamo, među te divljake, odlaze! Odlaze u one puste, još nepoznate krajeve, poslije svršenih sveučilišnih nauka, poslije dugih šetnja po raskošnim ulicama evropskih velegradova. Odlaze, premda znaju da će tamo gladovati, žediti i, napokon, zaboravljeni umrijeti.

Kamo dođu misionari, narod se pripitomljuje, uzgaja i prosvjetljuje. — Ali ko njih tjera k divljim Papuancima i k drugim zaostalim narodima? — Samo duboko uvjerenje da se u katoličkoj vjeri, koju naviješćaju, nalazi sva i potpuna istina!

Irillac

Katoličke pobjede

Zašto baš njih?

U Mongoliji se nalazi kneževina Alašan. Ta kneževina ima i svog kneza; inače ne bi bila kneževina.

Alašan je poganska zemlja. U tamo onih pustih krajeva još nije dopro niti jedan tračak kršćanskog svijetla. — Ali što nije, može biti.

Poglavica kneževine Alašan čuo

Ova izjava ostaje u važnosti i ako ja budem ili ne budem izabran za narod. poslanika na sledećim izborima.

Da nas ne bi ko krivo shvatio: Nama tu nije do nikakve politike. Ni do Jevtića, ni do Stojadinovića! Zanima nas ta izjava samo kao žalosna pojava nestalnosti i promjenljivosti današnjeg čovjeka; kao jedan dokaz, između tisuća drugih, o strašnoj zaraznoj bolesti koja se zove: beznačajnost, nepoštenje.

Teško je plemenitoj duši kad vidi kljasta bogalja, sirotno dijete

i neizlječiva bolesnika koji se svija u mukama. Ali, ima li žalosnije slike nego kad pred sobom gledaš povorke ljudi koji danas jedno a sutra drugo misle? Koji ne pjevaju pjesmu vlastitog srca nego samo onu koju im netko drugi naručuje ili naređuje? Koji plešu, kao majmuni, po taktu svoga gospodara?

Nekada se smatrao »čist obraz i pošteno čelo« za najveće bogatstvo i dragocjenost. A danas se taj obraz i to čelo iznosi na javni pazar i prodaje, kao vol na licitaciji, onomu koji više daje.

Jao narodu u kojem prevladavaju takvi ljudi, a tri puta mu jao,

Tako mongolski knez, poganim, zove u svoju zemlju katoličke misionare. Zove ih, jer zna da će mu donijeti samo dobro...

Zašto on?

Bavarska je katolička zemlja. To još ne znači da su tamo svi dobri katolici. I u najkatoličnijoj zemlji ima ljudi koji su prema vjeri ravnodušni, pa i njezini protivnici.

Dr. Heinrich Wessels je Bavarac. Bio je direktor jedne velebanke. A takvi su položaji danas najmasniji. Nije onda čudno da je i dr. Wessels imao dobru plaću koja ga je, s vremenom, veoma obogatila.

Ko bi se od nas svojevoljno odrekao takve službe? A on se je ipak! Ne radi bolesti, ni radi prevelike starosti, nego da može svako jutro, kao svećenik, izgovarati riječi: „Pristupiću k oltaru Božjemu, k Bogu koji razveseljuje moju mladost.“

Dr. Wessels, nekadašnji direktor velebanke, ovih dana je zaređen za svećenika. — Zašto? Sigurno ne radi novaca, ni radi lagodnog života!

Osuda biskupa

Sokol Kraljevine Jugoslavije tužio je sudu preuz. krčkog biskupa dra Josipa Srebrnića radi prestupka prošenja je odgovarao pred sreskim sudom časti iz § 301 od 2. k. z.

Pred nekih pet mjeseci preuzviđom u Zagrebu i bio je riješen svake krivnje. — Međutim, na priziv Sokola Kraljevine Jugoslavije, Okružni sud u Zagrebu, dne 24. lipnja ove godine, poništio je presudu sreskog suda i osudio okrivljenog biskupa dra J. Srebrnića na zatvor od sedam dana i na novčanu kaznu od 300 dinara — pretvorivu, u slučaju nenaplativosti u kaznu zatvora od pet dana. I to sve uvjetno na godinu dana.

— Tačka.

ako mu se nametnu kao vođe!

Mnogo toga treba našem hrvatskom narodu. I prometnih puteva, i zdenaca sa zdravom vodom; i kruha, i odijela; i škola, i prosvjetnih ustanova! Ali još više nego sve to skupa potrebno mu je poštenje, potrebni su mu značajni ljudi! Ljudi koji se neće iznevjeriti svojim poštenim načelima ni onda kad im se nude puni hambari i zlatna brda!

Mjesto željeznih pijetlova treba nam nepomičnih, vrtelnih gorkih hridina!

Ig.

